

GŁOS RĄDOMSZCZANSKI

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V)

CZWARTEK 9 CZERWCA 1949 ROKU

Nr 155 (1079)

Ustawa o Zw. Zaw. — nowym orzeźem mas pracujących w walce o Polskę Socialistyczną

Przemówienie tow. A. Zawadzkiego na 65 posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego

WARSZAWA (PAP) — Najważniejszym punktem 65 posiedzenia Sejmu Ustawodawczego w dniu 8 bm., było pierwsze czytanie projektu ustawy o Związkach Zawodowych oraz ogłoszenie w związku z tym przemówienie przewodniczącego ORZZ, posła Aleksandra Zawadzkiego, który jednomyślnie uchwałą Izby, został dokooptowany na członka Rady Państwa.

Posiedzenie otworzył wice-marszałek Sejmu — Barcikowski, zawiadamiając Izbę, iż marszałek Sejmu Ustawodawczego otrzymał od prezesa Rady Ministrów dwa pisma, donoszące o mianowaniu tow. dra Stefana Jędrzychowskiego i tow. Eugeniusza Szry — zastępcami przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz o mianowaniu inż. Mariana Spychalskiego ministrem budownictwa, z jednocześnie odwołaniem go ze stanowiska ministra odbudowy.

Z kolei wice-marszałek Barcikowski informuje posłów, że otrzymał od prezesa Rady Ministrów pismo, w którym Rząd przedkłada Sejmowi Ustawodawczemu do zatwierdzenia następujące cztery dekrety z 26-go kwietnia 1949 roku z mocą ustawy:

- 1) O zniesieniu głównej inspekcji komunikacji;
- 2) O ochronie godła i nazwy państwowej Organizacji Zdrowia;
- 3) O zniesieniu Instytutu Gospodarstwa Narodowego;
- 4) O nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości, niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych.

Izba odesłała do odpowiednich komisji sejmowych m.in. następujące rządowe projekty ustaw: o zmianie niektórych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych;

o zmianie niektórych postanowień ustawy z dnia 18 marca 1925 r. o izbach morskich;

o zmianie dekretu o zniesieniu izb rolniczych;

o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym;

o zmianie dekretu z dnia 27 marca 1947 r. o ulgowym nadawaniu uprawnień budowlanych, w wyjątkowych przypadkach;

o zniesieniu militaryzacji Polskich Kolei Państwowych;

o przedłużeniu terminu stosowania ulg inwestycyjnych, w odniesieniu do niektórych inwestycji, dokonanych na obszarze Ziemi Odzyskanych.

W następnym punkcie porządku dziennego Sejm przystąpił do pierwszego czytania projektu ustawy o Związkach Zawodowych, zamieszczonego we wniosku posła Aleksandra Zawadzkiego i towarzyszący. W sprawie projektu zabiera głos poseł Aleksander Zawadzki, witany burzliwymi oklaskami całej Izby.

PRZEMÓWIENIE POSŁA A. ZAWADZKIEGO

— Kongres Związków Zawodowych — rozpoczyna poseł Zawadzki — uchwałą w dniu 5-ym czerwca roku bieżącego projekt ustawy o Związkach Zawo-

wych, w celu wniesienia jej przez posłów robotniczych pod obrady Sejmu Ustawodawczego. Potrzeba tej ustawy dojrzała, na gruncie dokonanych i dokonywujących się w Polsce przeobrażeń rewolucyjnych, w których czołową i przodującą rolę odgrywała i odgrywa klasa robotnicza. Na gruncie tych przeobrażeń i zdobytych społecznych mas pracujących, kształtowała się rola i zadania Związków Zawodowych.

Dokonane w Polsce przemiany rewolucyjne oznaczają przede wszystkim, że klasa robotnicza z klasy wyzyskiwanej i uciskanej przez rządy kapitalistyczne, stała się klasą, sprawującą władzę; stała się w sojuszu z pracującym chłopstwem, współgospodarzem kraju.

Toteż na gruncie tych nowych stosunków społecznych nowa, zaszczytna rola Związków Zawodowych kształtowała się na drodze reprezentacji i obrony interesów robotników i pracowników umysłowych.

W pracy i walce nasze Związki Zawodowe stawiały się tym, czym są — szkoła gospodarowania, szkoła rządzenia, szkoła socjalizmu.

Ustawa więc, gdy zostanie przyjęta przez Wysoką Izbę, będzie w opinii klasy robotniczej i całego narodu ustawą uśankcjonowaną i zabezpieczającą warunki dla rozwoju Związków Zawodowych — w imię utrwalenia zwycięstwa i zdobyczy klasy robotniczej, umocnienia władzy ludowej i budowy socjalizmu w Polsce.

Zarazem — ustawa: 1) gwarantuje robotnikom i pracownikom umysłowym prawo dobrowolnego zrzeszania się w Związki Zawodowe oraz najczynniejszy udział w sprawowaniu władzy ludowej;

2) znosi wszelkie dotychczasowe formalne niezniesione, pozostałe w spadku po rządach kapitalistycznych przepisy, które ograniczały prawo robotników i pracowników umysłowych do dobrowolnego zrzeszania się w Związki Zawodowe, poddawały Związki Zawodowe nadzorowi władz administracyjnych oraz przyznawały im do rozbiłania ruchu zawodowego.

W dalszym ciągu swego przemówienia poseł Zawadzki przypomina ogólnie, jakie przepisy prawa o Związkach Zawodowych obowiązywały w Polsce przedrewolucyjnej.

Nie było celu omawiać szczegółowo przytoczonych i wleku nieprzytoczonych tu przepisów prawa Polski burżuazycznej, wymierzonych w interesy klasy robotniczej i jej Związków Zawodowych — stwierdza poseł Zawadzki po zacytowaniu kilku dekretów wydanych przez Piłsudskiego i „udoskonalonych” przez Mościckiego.

Przepisy te w Polsce Ludowej nie obowiązywały ani jednego dnia. Zmieniała je nasza ludowo-demokratyczna rewolucja, nie uznawała ich i nie stosowała nasza władza ludowa, przesyłała nad nimi do porządku dziennego nasze Związki Zawodowe, zapomniała o nich, jako o niepowrotnej przeszłości, nasza klasa robotnicza.

Przedłożona Wysokiej Izbie Ustawa o Związkach Zawodowych — mówi dalej poseł Za-

wadzki — będzie dokumentem wielkiej wagi na naszej drodze rozwojowej ku Polsce Socjalistycznej.

Dla naszego państwa ludowego dokument ten, pełen postępowej i głęboko demokratycznej treści, stanie się dokumentem, jakim można i należy się szczycić.

Dla naszej klasy robotniczej i Związków dokument ten będzie nowym, silnym orzeźem w pracy i w walce klasowej o Polskę Socjalistyczną.

Fakt, że ustawa ta wchodzi pod obrady Wysokiej Izby z inicjatywy Kongresu Związków Zawodowych, jest dobitnym wyrazem najczynniejszego udziału naszej klasy robotniczej w sprawowaniu władzy ludowej w Polsce.

Przy burzliwych oklaskach całej Izby, poseł Zawadzki w imieniu grupy posłów, podpisanych pod wnioskiem, wniósł o uchwalenie Ustawy o Związkach Zawodowych, w proponowanym brzmieniu.

Po przemówieniu posła Zawadzkiego projekt ustawy odesłany został do Komisji Pracy i Opieki Społecznej.

Przystępując do ostatniego punktu porządku dziennego: uzupełnienie składu Rady Państwa — v-marsz. Sejmowi Barcikowski odczytuje treść pisma, jakie wpłynęło w dniu 8 czerwca rb. od przewodniczącego Rady Państwa, Prezydenta R. P., Bolesława Bierut.

Treść tego pisma brzmi:

Wniosek Rady Państwa do Sejmu Ustawodawczego w sprawie uzupełnienia składu Rady Państwa.

Na podstawie art. 15 ust. 3 ustawy konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej, w celu zacieśnienia łączności między działalnością Rady Państwa a ruchem zawodowym —

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Rada Państwa jednomyślnie wniosła:

Sejm Ustawodawczy raczy uzupełnić skład Rady Państwa przez powołanie na jej członka przewodniczącego Centralnej Rady Związków Zawodowych, obywatela Aleksandra Zawadzkiego.

Prezydent Rzeczypospolitej Przewodniczący Rady Państwa
(—) BOLESŁAW BIERUT

Kryzys na horyzoncie USA

Ogólna liczba bezrobotnych przekroczyła 5 milionów

WASZYNGTON (PAP). Biuro Statystyczne ogłosiło, że w ciągu maja ilość bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych wzrosła o 273 tysiące osób. Wskazuje to tym wyraźniej na tendencję spadku zatrudnienia, że w maju w związku z sezonowymi robotami rolnymi oczekiwano

nie wzrostu, lecz spadku ilości bezrobotnych.

Na pogłębianie się depresji ekonomicznej w Stanach Zjednoczonych wskazuje również wzrost bezrobotnych w produkcji przemysłowej, zwłaszcza w przemyśle ciężkim.

Według najskromniejszych

szacunków, po spadku zatrudnienia w maju o przeszło ćwierć miliona ogólny stan bezrobocia w chwili obecnej sięga 5 milionów, nie licząc prawie podwójnej liczby zatrudnionych czasowo.

Zarazem zarówno w wyniku zmniejszenia się popytu, co z kolei wpływa na spadek produkcji, jak i pogłębiających się obaw na przyszłość zaznaczył się poważny spadek akcji na giełdzie pieniężnej i notowań na giełdzie towarowej. Giełda pieniężna stoi pod znakiem wyprzedzania się z akcją.

We wtorek 7 bm. 300 notowań obligacji osiągnęło najniższy poziom w roku bież.

Na giełdach towarowych wyraźny spadek objął pszenicę, żyto, owoce. Spadek notowań zbożowych odbił się również na transakcjach bawlnianych.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Na wzór Goebbelsa

Za pozwoleniem władz anglosaskich w zachodnim sektorze Berlina grupy hitlerowców spaliły publicznie wydawnictwa i gazety demokratyczne — oraz egzemplarze radzieckiej gazety „Prawda”.

(z prasy)

Bevin do Achesona: — Wypróbowane zapalki Goebbelsa przydały się dla publicznego spalania „Prawdy”.

Lokaje imperializmu amerykańskiego gwałcą prawa członków ONZ Delegat Polski do Unesco nie otrzymał wizy wjazdowej do Francji

WARSZAWA (PAP). Jak dowiaduje się Polska Agencja prasowa — ambasada francuska w Warszawie nie udzieliła wizy wjazdowej prof. Stanisławowi Arnoldowi — stałemu delegatowi Polski do UNESCO i członkowi Komitetu Wykonawczego tej instytucji. Prof. Arnold miał udać się na sesję UNESCO, która rozpoczęła się wczoraj w Paryżu.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Emigranci jugosłowiańscy w Rumunii potępiają zdradziecką klikę Tito

BUKARESZT (PAP). W Bukareszcie odbyło się zebranie jugosłowiańskich emigrantów politycznych, na którym przyjęto rezolucję, potępiającą zdradziecką klikę Tito. Uczestnicy wystosowali również telegram do rządu Związku Radzieckiego, w którym podkreślają swoją solidarność z notą rządu radzieckiego do rządu belgradzkiego.

W rumuńskim Banacie odbyły się liczne zebrania i wiece zamieszkałej tam ludności serbskiej. Na wiecach uchwalono rezolucje potępiające Tito oraz witające z zadowoleniem notę rządu Związku Radzieckiego do rządu belgradzkiego.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Radzieckie propozycje w sprawie Berlina

złożone przez ministra Wyszyńskiego na radzie 4-ch ministrów w Paryżu

PARYŻ (PAP). Na wtorkowym posiedzeniu 4 ministrów spraw zagranicznych toczyła się dyskusja nad propozycjami delegacji radzieckiej i delegacji amerykańskiej w sprawie Berlina.

Min. Wyszyński poddał krytyce propozycje amerykańskie, uzasadniając projekt radziecki.

Wyszyńskiemu kolejno odpowiadał: Acheson, Schuman i Bevin.

Min. Wyszyński przedstawił na posiedzeniu następujące propozycje radzieckie, zmierzające do uregulowania problemu berlińskiego:

1) Komendantura sojusznika przygotowuje wolne wybory na terenie całego Berlina pod kontrolą 4 mocarstw na podstawie ordynacji wyborczej, stosowanej w październiku 1946 roku.

2) Komisja niemiecka, powołana do życia na zasadzie równości, tj. na podstawie równej reprezentacji Niemców z sektora radzieckiego z jednej strony i z sektorów zachodnich z drugiej — przeprowadzi wybory w Berlinie. Komisja działać będzie na podstawie ordynacji wyborczej z 1946 r. pod kontrolą Komendantury.

3) Komendantura zrewiduje rozdział 2 ordynacji wyborczej, określający osoby uprawnione do głosowania. W związku z tym byłoby wskazane przyznać czynne prawo wyborcze osobom, zwolnionym przez trybunały denazyfikacyjne.

4) Wszystkie partie polityczne oraz organizacje społeczne, uznane przez Komendanturę, będą miały prawo wysuwania kandydatów.

5) Administracja Berlina, która zostanie utworzona w wyniku nowych wyborów, będzie miała charakter zarządu tymczasowego i będzie funkcjonowała zgodnie z przepisami statutu z r. 1946.

6) Art. 36 konstytucji powinien być zrewidowany w ten sposób, by ustalić, że administracja Wielkiego Berlina jest podporządkowana Komendancie, a na terenie poszczególnych sektorów niemieckie władze administracyjne podlegają kontroli danego komendanta wojkowego. Ustawy, wydane przez Zgromadzenie (radę miejską) oraz dekrety i zarządzenia magistratu berlińskiego muszą być zgodne z zarządzeniami władz sojuszników. Dekrety Zgromadzenia (radę miejską) oraz magistratu dotyczące spraw, należących do kompetencji Komendantury, podlegają aprobachie Komendantury.

7) Nowo wybrane Zgromadzenie deputowanych Berlina (rada miejska) upoważnione zostanie do opracowania projektu nowej konstytucji Berlina, zgodnie z postanowieniami art. 35 konstytucji Berlina z roku 1946.

8) Komendantura sojusznika Berlina wznowi swą działalność i wykonywać będzie funkcje niezbędne dla skoordynowania na terenie całego Berlina administracji tego miasta i dla zabezpieczenia normalnych warunków życia w Berlinie.

9) Niektóre funkcje, jak: zaopatrzenie, budżet, ceny, podatki i kredyt, handel zewnętrzny i in., należące będą do kompetencji Zgromadzenia Deputowanych i magistratu.

10) Następujące sprawy podlegają będą kompetencji Komendantury jedynie w tym wypadku, jeżeli jeden z komendantów wysunie zastrzeżenia przeciwko decyzji władz niemieckich: budowa domów i budynków mieszkalniowych, sprawy kulturalne, sanitarne, społeczne, handlowe i przemysłowe, działalność zakładów użyteczności publicznej, nadzór nad ustawodawstwem pracy, ubezpieczenia społeczne, szkolnictwo.

11) Wszelkie decyzje Komendantury zapadają jednomyślnie.

12) Koszty okupacyjne będą zredukowane do minimum i ustalone na zasadzie porozumienia 4-stronnego.

Propozycje amerykańskie

Propozycje amerykańskie przewidują m. in.: Zniesienie art. 36 konstytucji berlińskiej z 1946 roku, który przewidywał zatwierdzenie przez Komendanturę wyboru wyższych urzędników niemieckich organów administracyjnych, oraz rozgraniczenie kompetencji władz okupacyjnych i miejskich, propozycje amerykańskie wyliczają następnie kwestie należące do kompetencji władz Wielkiego Berlina, z zastrzeżeniem dla władz okupacyjnych prawa udzielania dyktów.

W sprawie wykonywania kontroli alianckiej propozycje amerykańskie przewidują wykonywanie jej zgodnie z następującymi zasadami:

I. Komendantura podejmuje uchwały jednomyślnie, jednakże w wypadku niemożności osiągnięcia decyzji jednomyślnej, komendant poszczególnego sektora może powziąć w swoim sektorze decyzje, jakie uzna za stosowne wyłącznie w następujących sprawach: a) ochrona i bezpieczeństwo sił alianckich, urzędników i przedstawicieli oficjalnych, b) ochrona deputowanych Berlina (magistratu Berlina) i urzędników miejskich w czasie wykonywania ich funkcji, c) kontrola warunków w więzieniach niemieckich, d) ochrona osób, przekazanych sądom państw okupacyjnych lub osób skazanych przez te sądy, jak również kontrola wykonywania wyroków, amnestia, prawo łaski, uwolnienie.

II. Koszty okupacyjne zostaną zredukowane do minimum. Będą one określone jednomyślną uchwałą Komendantury.

Przemówienie min. Wyszyńskiego

Zabierając głos, min. Wyszyński omówił propozycje amerykańskie w sprawie Berli-

na i zestawili je z propozycjami radzieckimi.

Już wczorajsze spotkanie — powiedział min. Wyszyński — wykazało, iż istnieją poważne różnice pomiędzy propozycjami radzieckimi i propozycjami amerykańskimi. Różnice te nie przeszkadzają, oczywiście, możliwości dyskusji. W sprawie Berlina na pierwszy plan wysuwają się dwa zagadnienia: 1) wznowienie magistratu całego Wielkiego Berlina, 2) wznowienie czterostronnej komendantury sojuszników.

Odnosząc pierwsze zagadnienie do delegacji radzieckiej proponowała restytucję zarządu całego miasta oraz przeprowadzenie wyborów pod czterostronną kontrolą. Propozycje amerykańskie mówią tylko o ustanowieniu czterostronnej kontroli nad wyborami, lecz nie wspominają o tym, czy kontrola ta ma być taka sama, jak przy wyborach miejskich w roku 1946.

Delegacja radziecka uważa, iż niemiecka komisja przeprowadzająca wybory, winna być utworzona na zasadzie równości, tzn., iż jeden głos ma być zarezerwowany dla przedstawicieli zachodnich sektorów miasta i jeden głos dla przedstawicieli radzieckiego sektora Berlina. W wyniku działalności 8 mocarstw zachodnich Berlin jest bowiem w tej chwili podzielony na dwie części, które winny rozporządzać po jednym głosem. Propozycje amerykańskie są podyktowane intencją uprzywilejowania mocarstw zachodnich przy przeprowadzeniu wyborów.

Dalej pozostaje kwestia samych wyborów. Delegacja amerykańska twierdzi, że trzeba zrewidować ordynację wyborczą z października 1946 roku, lecz nie ustala szczegółowo charakteru tej rewizji.

Bardzo istotne jest prawo wystawiania kandydatów. Ordynacja wyborcza z roku 1946 przyznaje prawo tylko partiom politycznym, uznanym przez sojuszników i działającym na terenie Berlina.

To ograniczenie wolności wyborów jest sprzeczne z zasadami demokratycznymi. Przyszła dążyć do uczestnictwa w wyborach szerokiego mas ludności zrzeszonej w zw. zawodowych i innych organizacjach społecznych. Dlatego delegacja radziecka proponuje, by wszystkie organizacje społeczne uznane przez komendanturę sojuszników miały prawo wystawiania kandydatów.

Następnie min. Wyszyński podkreślił, że delegacja radziecka nie zgadza się na skreślenie art. 36 konstytucji Berlina, artykuł ten zawiera bowiem ważny postanowienia i musi być zachowany. Lecz pewne zmiany — powiedział Wyszyński — mogłyby być wprowadzone.

Min. Wyszyński zaznaczył dalej, że decyzje władz niemieckich w sprawach, należących do kompetencji komendantury podlegają winny zatwierdzeniu przez komendanturę. W wypadku różnic zdań między poszczególnymi komendantami

sprawy należy przekazać władzom wyższym.

Następnie min. Wyszyński zaznaczył, że propozycje radzieckie przewidują dla komendanta wojkowego Centralnego Handlowego Przemysłu Skórzanego, który wspólnie z kilkoma pośrednikami i pasierami dopuścili się ciężkich nadużyć gospodarczych.

Oskarżeni, działając wspólnie, w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, podzieliли swoje role w ten sposób, że jeden drogą oszukiwanych zapotrzebowań, zaopatrywanych fałszowanymi pieczętkami, uzyskiwali przydziały skór dla niemieckich instytucji, drudzy pośredniczyli w sprzedaży w

W. Aż ciemno 165

Daleko od Moskwy

Batmanow lekko kiwając głową powstrzymywał Beridzego. Z niesłabnącą uwagą słuchał Grubskiego i widział zmieszanie na twarzach obecnych. Spojrzenie jego spotykało się z niespokojnym, prawie błagalnym wzrokiem Aleksego. Im dłużej Batmanow słuchał Grubskiego, sprawdzając swój stosunek do jego zarzutów, tym jaśniej i lżej robiło się na duszy.

— Dam dwa przykłady, żeby przekonać was, do jakiego stopnia wszelkie skróty są ryzykowne — ciągnął Grubski. — Na początku proponuję nam budować na przejściach jedną linię. Ale tak jest źle! Należy koniecznie i od razu budować dwie linie. Proszę sobie wyobrazić, że część rurociągu pod wodą została uszkodzona. Co wtedy zrobić, jeśli zapasowa linia nie istnieje? Pompowanie nafty zostanie przerwane do czasu zreperowania tej jedynej linii. To będzie niezła praca!..

Propozycja nam zmniejszenia obciążenia cystern na punktach węzłowych. Ale i to nie może mieć miejsca. Niezbędne są duże cysterny, gdyż na wypadek spożycia rurociągu, gdzieś na punkcie, część rurociągu znajdująca się przed miejscem uszkodzenia, będzie pompować ropę do cy-

stern węzłowych. A jeśli nie będzie dużych pojemnych cystern, to do czego będzie się pompować ropa? Wtedy znów trzeba będzie zatrzymać pracę rurociągu? Wszystko jest bardzo źle obmyślane!..

Grubski zamilkł, lecz nie siadał. Batmanow po chwili pauzy zapytał:

— Czy skończyliście już?

— Skończyłem — powiedział Grubski i spojrzał na Topolowa, siedzącego na uboczu w głębokim fotelu. Stary cały czas nie zabierał głosu.

— Nie chciałem również poruszać projektu, dotyczącego cieśniny, gdyż według mnie, nie wytrzymałyby krytyki. Ale główny inżynier mówił o nim z takim żarem i powagą, że widocznie nie można pominąć milczeniem i tej części projektu. Kategorie sprzeciwiam się spawaniu w ziemi. Beridze nie może nie wiedzieć, iż technicznie nie jest to wskazane — Grubski niemal z triumfem podniósł nad głowę drugą książkę. — Zaś co się dotyczy robienia przekopu w cieśninie metodą wysadzenia w powietrze, uważam to w ogóle za śmiały pomysł.

— Wymyśl ten ma za sobą czterdzieści lat doświadczeń rosyjskiego inżyniera Topolowa! — z oburzeniem wykrzyknął Aleksey.

Wszyscy spojrzeli na Kuźmę Kuźmicza i uśmiechnęli się, gdyż siedział on obojętnie i zdawał się drze-

mać.

— Bardzo cenię wieloletnią działalność inżyniera Topolowa, ale uczciwie mówiąc, pomysł ten wcale nie jest

Na marginesie

Nie w przyrodzie nie ginie

Amerykańska Izba Reprezentantów (parlament) uchwaliła ustawę, według której weterani wojenni, będący członkami partii komunistycznej lub też odmawiający podpisania oświadczenia o nienależności do niej, nie będą otrzymywali emerytur i innych zasiłków państwowych.

Dotychczas nie słyszeliśmy nigdy, by w jakimś kraju, rozszalał się sobie prawo do nazwy — „demokratyczny”, pozbawiano inwalidów i wysłużonych żołnierzy należnych im rent i zapomóg tylko dlatego, że poglądy polityczne tych „weteranów wojennych” nie są zgodne z systemem rządzenia, aktualnie panującym. Owszem, metody tego rodzaju stosowano i stosuje się w krajach... faszystowskich, ale przecież w USA — jak twierdzą oficjalni rzecznicy amerykańscy — faszyzmu nie ma, jest natomiast sto procentowa, jasna i czysta jak kryształ „demokracja zachodnia”.

Wszystko jednak na tym świecie ma swe przyczyny i swoje konsekwencje. Oto jednocześnie z powyższą nadeszła z Nowego Jorku inna wiadomość, nie mniej charakterystyczna. Powstał mianowicie w USA „komitet pomocy” uchodźcom z demokratycznych krajów europejskich. Do komitetu należą „grube ryby” reakcji amerykań-

skiej, jak np. b. ambasador USA w Japonii — Grew, gen. Eisenhower, b. szef wywiadu amerykańskiego na Europę — Allen Dulles, stary nasz znajomy — p. Bliss-Lane itd. Celem komitetu ma być wszechstronna pomoc dla tych uchodźców, którzy pragną kontynuować walkę przeciwko „komunizmowi”.

Zestawiając dwie podane tu informacje, można dojść do bardzo prawdopodobnego wniosku, że dolary „zaoszczędzone” na emeryturach „nieprawomyślnych” inwalidów i weteranów wojennych, obrócone będą na „lepszy” cel, mianowicie na pomoc finansową dla różnych Miłośników, Nagich, Papanikolaików, Krawczyków itp. zdrajców, szpiegów, dywersantów, zbiegłych z krajów Europy Wschodniej.

Amerykańskim protektorem faszyzmu nie podobna odmówić pomysłowości i swoistej logiki. Pragną oni raz jeszcze udowodnić słuszności twierdzenia, że „nie w przyrodzie nie ginie”, że dolar, wyciągnięty z kieszeni głodującego inwalidy, znajdzie właściwe zastosowanie w rękach międzynarodowych reakcyjnych awanturników, wysługujących się bezwzględnie imperialistycznym panom.

54 miliony młodzieży zrzeszonej w SFMD solidaryzuje się z uchwałami Kongresu Pokoju

WARSZAWA (PAP) W tych dniach zakończyły się w Budapeszcie obrady 10 sesji Komitetu Wykonawczego Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej. Omówiono bieżące prace SFMD, a w szczególności zadania młodzieży demokratycznej wszystkich narodów, wypływające z uchwał Paryskiego Kongresu Obrońców Pokoju.

Członek Komitetu Wykonawczego SFMD, sekretarz Zarządu Głównego ZMP, poseł Jerzy Morawski, oświadczył po powrocie z Budapesztu m. in., co następuje, na temat prac Komitetu Wykonawczego.

Komitet Wykonawczy wyraził w imieniu 54 milionów mło-

dzieży, zorganizowanej w SFMD pełne poparcie dla uchwał Kongresu Paryskiego. Komitet wzywał całą młodzież demokratyczną świata do aktywnego udziału w działalności komitetów pokoju w swych krajach, do mobilizacji najszerszych mas młodzieży, do czynnej walki o pokój.

We wszystkich krajach odbywają się przygotowania i wybory delegatów na Kongres. Polskę reprezentować będzie na Kongresie 50-osobowa delegacja, złożona z czołowych działaczy naszych organizacji młodzieżowych — przodujących młodych robotników, chłopów, uczniów i studentów.

16 oszustów z branży skórzanej staje dziś przed Sądem Okręgowym w Łodzi

W dniu dzisiejszym przed Sądem Okręgowym w Łodzi toczy się proces 16 oszustów z branży skórzanej. W zaleźności od „transakcji” i okoliczności — oskarżeni działali ze sobą w rozmaitych grupach. Ilość skór, zdo- byta w oszukiwaczy sposób sięga ok. 2.000 kg.

Za dokonane przestępstwa odpowiada przed Sądem: Ry-szard Łojewski, Marian Rupare-wicz, Zenon Bator, Grzegorz Pawlak, Wiesław Stojkowski, Władysław Tomasiak, Aleksan-der Jach, Maciej Berek, Stani-sław Stachurski, Wład. Sencz-kowski, Czesław Danecki, Ry-szard Moś, Leszek Misiak, Je-żysta Majeran, Ryszard Masłow.

pośredniczyli w sprzedaży w

Przecież to śmieszne: żeby na dużej głębokości zakładać materiały wybuchowe, nurkowie muszą pod lodem i wodą dłużyć w dzień morskim! A może każdy nurkom, żeby ręcznie wykopał rowy w cieśninie?

— Już wyjaśniliśmy wam, że nie zamierzamy dłużyć w dzień i zakładać tam materiałów wybuchowych — dał się słyszeć gruby, basowy głos Topolowa, który podniósł głowę i gniewnie patrzył na swego byłego zwierzchnika. — Nic nie rozumiecie do licha, a krytykujecie! Opuścimy na dno ładunek. Spowodujemy wybuchy i sprawa załatwiona.

— Spowodujecie wybuch wody i lodu! — uśmiechnął się Grubski, zadowolony, że udało mu się wciągnąć staro- go do polemiki.

— Bzdura! — zawołał z pogardą Topolow. — Wybuch uderzy z jednakową siłą w górę — w warstwie lodu i wody i w dół — w ziemię. Uderzenie w dół sprawi, że powstanie rów.

— Wątpię! — uśmiechnął się Grubski. — Bardzo wątpię.

— Sam zrealizuję swój pomysł i zapraszam tego sceptyka, żeby przejechał się ze mną na cieśninę — zwrócił się Topolow do Batmanowa.

— Jeżeli nie obawia się zaziębienia, to będzie miał sposobność zobaczyć to czego nie napisano w jego grubych zagranicznych księgach, którymi się posługuje we wszystkich okolicznościach życiowych!

(C. d. n.)

Plon narady technicznej

Załoga PZPB Nr 5 walczy o likwidację usterek i braków

Ogólnokrajowa Narada Zw. Zaw. Włóknarzy postawiła przed załogami fabryk prócz zdwojonej troski o realizowanie planu produkcyjnego i oszczędnościowego także zobowiązania natury technicznej i socjalnej. A więc przede wszystkim dbałość o park maszynowy. Jest bowiem zupełnie zrozumiałe, że tylko na starannie utrzymanych i w porę remontowanych maszynach można produkować dobrze i wydajnie.

Załoga PZPB Nr 5 zdając sobie z tego sprawę dąży do jak najszybszej likwidacji wszelkich usterek technicznych na wszystkich oddziałach produkcyjnych. Podczas narady, która zebrała się specjalnie w tym celu, padło wiele słusznych zarzutów pod adresem Wydziału Ruchu i Wydziału Elektrycznego fabryki. Przedstawiciele poszczególnych oddziałów wystąpili z pokaznym rejestrzem zaniedbań natury technicznej i socjalnej, które powinny być jak najszybciej usunięte. Na pierwszy plan wysuwa się sprawa obydwu przedziałów, które stanowią najważniejszy dział zakładów „bawełnianej 5-ki”.

Słuszne żale załogi Przedziału Egipskiej

Robotnicy „przedziału egipskiej” skarżą się, że zbyt długo oczekują na reparaację bębnow i wałków wyciągowych. Wydział Ruchu prowadzi opieszale prace przy uruchomieniu nowej grubej wrzecienicy, która może podnieść procent wykonania planu, oraz „puszcza mimo uszu” ciągle monity, dotyczące zmiany podstawy przy dwóch wadliwie pracujących zgrzeblarkach. Nowe maszyny zaś zainstalowane na przedziale czekają już szereg dni, aby Wydział Elektryczny sprowadził do nich silniki. Nawet na taki drobiazg, jak założenie dzwonka do windy, trzeba czekać tygodniami.

Wydział Higieny i Bezpieczeństwa Pracy także nie rozumie, co to znaczy pośpiech w pracy. Od dawna już pow-

stał projekt założenia umywalni na przedziale — pomieszczenie jest już gotowe, ale niestety stoi puste od kilku tygodni.

Majstrowie przedziału egipskiej mogą natomiast pochwalić się dość poważnym sukcesem, jeśli chodzi o kontrolę parku maszynowego. Udało im się mianowicie po wielu miesiącach poszukiwań znaleźć błąd w maszynach bartmanowskich, które źle pracowały na skutek wadliwego montażu. Obecnie maszyny te dają o wiele większą produkcję.

Braki w przedziale Amerykańskiej

Przedstawiciele „przedziału amerykańskiej” mają słuszne pretensje do Wydziału Zaopatrzenia. Chociaż od dawna już złożyli zapotrzebowanie na drut mosiężny do haczyków, skrzelki do wrzecienicy i skrzynki na włókno i odpadki nie otrzymali dotychczas nie tylko żadnej z zamówionych rzeczy, ale nawet słowa odpowiedzi.

„Dużo kłopotu przysparzają przedziałni aparaty nawilżające, z których zaledwie 30 procent funkcjonuje należycie. Przewody wodne są zanieczyszczone osadem, skutkiem czego przedziałnia otrzymuje zbyt mało wilgoci, co odbija się ujemnie na jakości włókna. Trzeba też koniecznie zainstalować podwójny wentylator do tłoczenia świeżego powietrza. Inne bolączki, — to popsute okna i podłogi oraz brak zastaw do okien. Słońce padające do sali produkcyjnej wysusza włókno, które skutkiem tego traci swą moc. Wydział Ruchu winien także zająć się uprzątnięciem zepsutych mo-

torów, które niepotrzebnie zajmują miejsce na salach.

Narzeka również dział przygotowawczy i tkalnia

Dział przygotowawczy jako najważniejszą porusza sprawę złego stanu wag, które wykazują pewne odchylenia. Dotkliwą przeszkodą w pracy jest brak wózków transportowych. Zamówione wózki dostarczono bez kółek, bo... nie złożono na nie specjalnego zapotrzebowania. Oto dowód, jak biurokratycznie traktują swoje obowiązki niektóre wydziały gospodarcze.

Kierownik Oddziału Przygotowawczego daje projekt przyjęty przez wszystkich uczestników narady, aby wózek transportowy ogumować twardą gumą i w ten sposób uchronić od zniszczenia podłogi sal fabrycznych.

Tkalnia domaga się szybkiego przetransportowania

40 krosien, które według planu przejmują PZPB Nr 7 oraz szybszego wyremontowania kroschmalni.

Wydział Ruchu — popraw się!

Rezultatem narady technicznej PZPB Nr 5 było skonstatowanie faktu, że Wydział Ruchu pracuje opieszale, że nie wykonuje na czas zamówień i swych zobowiązań. To się musi zmienić. Pracownicy Wydziału Ruchu muszą zacząć pracować sumiennie i punktualnie. Takie przyrzeczenie złożyli na naradzie także przedstawiciele Wydziału Elektrycznego. Na rada ustaliła, że wszystkie sprawy poruszone przez poszczególne oddziały muszą być jak najszybciej załatwione, a ponadto do końca czerwca na przedziale amerykańskiej ma zostać zmontowanych 9 nowych maszyn obrózkowych. H. Sam.

Wymiana legitymacji partyjnych to nie formalność — lecz akt o doniosłym znaczeniu

Zgodnie z uchwałami Komitetu Centralnego PZPR, organizacje terenowe, a więc Komitety Dzielnicowe, Miejskie, Powiatowe i Gminne przygotowują się obecnie do akcji wymiany legitymacji partyjnych. Akcja ta w zasadzie rozpoczęła się w dniu 15 maja br. znajdując się obecnie w stadium prac przygotowawczych. W związku z tym odbyła się ostatnio w Komitecie Łódzkim PZPR druga z kolei odprawa pełnomocników dzielnicowych do spraw wymiany legitymacji partyjnych.

Odprawa ta miała na celu nie tylko zapoznanie pełnomocników ze sposobem przeprowadzenia akcji, lecz również udzielenie im praktycznych

wskazówek, wynikających z zebranego już przez Komitet Łódzki doświadczenia w pierwszym okresie akcji wymiany legitymacji.

W referacie swym wygłoszonym na odprawie, sekretarz Organizacyjny Komitetu Łódzkiego, tow. Grudziński, poruszył istotne problemy związane z wymianą dokumentów partyjnych. W pierwszym rzędzie mówca zwrócił uwagę na fakt, że akcja wymiany legitymacji jest nie tylko formalnym zakończeniem procesu organizacyjnego zjednoczenia ruchu robotniczego w Polsce, ale również i ostatnim etapem uporządkowania ewidencji partyjnej członków PZPR. Akcja wymiany legity-

macji partyjnych winna także spowodować zmianę dotychczasowego niewłaściwego nierzadko w wielu towarzyszach stosunku do legitymacji partyjnej.

Akcja wymiany legitymacji partyjnych, ma nauczyć partii nowego, rewolucyjnego stosunku do najważniejszego dokumentu, jakim dla członka partii jest legitymacja partyjna, ma nauczyć go szacunku i przywiązania do tego dokumentu.

Niezależnie od tego bezpośrednie zetknięcie się „trójki” dokonywujących wymiany legitymacji partyjnych z członkami partii da możliwość zapoznania się z nimi i w pewnej mierze uporządkowania ewidencji

i dokumentacji członkowskiej.

W dalszym toku swojego referatu, omówił tow. Grudziński szczegółowo czynności pełnomocników i „trójki” dokonywujących wymiany, udzielając zebrany instrukcji i wskazówek, jak należy w sposób właściwy przeprowadzać zarówno czynności wstępne, jak i ostateczne wydawanie nowych legitymacji partyjnych. Mówca w szczególności zwrócił uwagę na to, iż akcja wymiany legitymacji musi być traktowana zarówno przez pełnomocników, jak i wszystkich członków, jako wyjątkowo doniosłym charakterze.

Zebrań poświęcone wstępnym czynnościom i ostatecznemu wydawaniu legitymacji winny być nacechowane powagą i zrozumieniem przez wszystkich członków organizacji podstawowych znaczenia politycznego i organizacyjnego akcji wymiany dokumentów partyjnych. Jednym z najważniejszych obowiązków ciążących na pełnomocnikach, jest właśnie wywołanie i ugruntowanie odpowiedniego stosunku wśród członków partii do akcji wymiany i czuwania nad właściwym, wychowawczym przebiegiem tej akcji.

W ożywionej dyskusji nad referatem tow. Grudzińskiego, towarzysze pełnomocnicy dzielnicowi poruszyli sprawy związane z samą techniką przeprowadzania wymiany legitymacji, jak również wskazali na odchylenia i błędy, dając się zauważyć w dotychczasowym przebiegu czynności wstępnych do wymiany legitymacji partyjnych. Wśród istniejących niedociągów i wypaczeń w tej dziedzinie, na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że niejednokrotnie czy to pełnomocnicy, czy też całe „trójki” usiłują przekształcić akcję wymiany legitymacji w biurokratyczną formalność, bez zwrócenia bacniejszej uwagi na głęboki ideologiczny i wychowawczy sens uroczystego aktu wymiany.

To czuwanie nad przebiegiem akcji wymiany i stałe szczegółowe instruowanie przez nadzór instancje partyjne — towarzyszy odpowiedzialnych za dokonywanie wymiany legitymacji partyjnych, świadczą o tym, że partia nasza docenia należycie znaczenie aktu wymiany dokumentów partyjnych, aktu, który będzie dal-

Nasi korespondenci fabryczni piszą

Tow. Garczyński — mistrz oszczędności

Robotnicy i pracownicy umysłowi Łódzkiej Fabryki Maszyn Jedwabniczych mogą znowu poszczycić się dużymi osiągnięciami na odcinku racjonalizacji pracy, pomysłów i wynalazków. Obok doniosłych wynalazków, przynoszących naszemu państwu miliony złotych oszczędności, mamy znowu do zanotowania kilka osiągnięć naszych racjonalizatorów — mistrzów oszczędności.

Do nich należy między innymi robotnik — ob. Garczyński Władysław, który przy pomocy

młodszego konstruktora, Czesława Sochy, skonstruował tani i wygodny przyrząd do gięcia blach pod dowolnym kątem. Dotychczasowa produkcja blach służących do skrzynek snowadla zabierała znaczną ilość drogiego czasu, a trudności związane z wykonaniem powodowały niejednokrotnie olbrzymie straty w

materiale i narzędziach. Słusznie ob. Garczyński Władysław dzięki swojemu przyrządowi trudności te usunął. Uzyskana oszczędność roczna przez użycie jego przyrządu wynosi 57.074 zł.

Henryk Bogusławski korespondent fabryczny „Głosu” z Łódzkiej Fabryki maszyn Jedwabniczych

Pieniądże rzucone w błoto

Przechodząc codziennie ulicą Tylną przyglądam się przepro-

wadzonej tu akcji suszenia i zaspypywania bagiennej łąki, leżącej po prawie stronie ul. Tyłnej. Projekt zamienienia dotychczasowego siedliska komarów na zdrowy pod budowę placu względnie piękny park — jest śmiały i godny podziwu.

Przyglądając się jednak uważnie przebiegowi prac, poczyniłem pewne spostrzeżenia kłujące mnie — robotnika — w oczy.

Otóż woźnice zwożące ziemię i piach wysypują go gdzie komu wygodniej, według własnego widzimisię. Sterty ziemi piętrzą się więc nie tylko na łące, ale i na chodnikach ulicy Tyłnej. Natomiast środek łąki jest wolny.

Aby piach przewieźć na środek łąki trzeba będzie znowu najmować wozy i opłacać je. A przecież racjonalnym kierownikiem pojazdów można by uniknąć niepotrzebnych wydatków i zaoszczędzić robotnikowi wysiłku.

Janczak Bronisław korespondent fabryczny z PZPW Nr 3

Nie igrać z ogniem! PZPJG Nr 8 muszą usprawnić ochronę przeciwpożarową

Zakłady nasze budowane były przez kapitalistę niemieckiego, który nie tylko lekcewał życie ludzkie, ale i bezpieczeństwo przeciwpożarowe, gdyż fabrykę swoją ubezpieczył od ognia w kilku zakładach ubezpieczeń.

Obecnie, kiedy fabryka stała się naszym wspólnym dobrem, sprawa zmieniła zupełnie swoje oblicze. Dziś wszyscy musimy troszczyć się o całość i bezpieczeństwo naszych zakładów pracy.

Pożar — największy i najgroźniejszy wróg — może w naszych zakładach wyrządzić wielkie szkody, gdyż odczuwamy dotkliwie brak odpowiednich urządzeń przeciwpożarowych oraz instalacji alarmowej. Nadmiar złego stropu hal fabrycznych są drewniane i do tego stopnia przedziwione, że najmniejsza iskra może spowodować niebezpieczeństwo. Instalacje elektrycz-

ne również są tylko prowizoryczne.

Interwencje nasze nie odnoszą pożądanego skutku i trudno tu zrozumieć stanowisko kierownictwa fabryki, które widocznie nie docenia czyhającego niebezpieczeństwa.

Podobnie rzecz ma się ze specjalnymi dmuchawkami, potrzebny do odkurzenia motorów elektrycznych. Już od kilku miesięcy staramy się o te dmuchawki, prawdopodobnie zapotrzebowanie zostało już złożone — ale dmuchawek jednak nie otrzymujemy.

Mamy nadzieję, że odpowiednie czynniki zainteresują się tymi niedociągami i sytuacja w naszej fabryce ulegnie w najbliższym czasie zmianie.

Wiślicki Stanisław korespondent „Głosu” z PZPJG Nr 8

Święto Ludowe w Rawie Mazowieckiej

Na zdjęciu — podczas wlewu stoją obok siebie ZMP-owcy z miasta i ze wsi; od lewej — kol. kol. Nychter, Cholewiński i Wiczorkówna

G. Wowk

Pierwsze traktory elektryczne ruszyły na pola Ukrainy

W latach powojennych na Ukrainie odbudowano i zbudowano ponad 3.500 elektrowni wiejskich. W republikańskiej obecnie ponad 10 tys. motorów elektrycznych, założono ponad 1.000 zelektryfikowanych młoczek.

Wiosną 1949 roku zapoczątkowano stosowanie energii elektrycznej przy obróbce ziemi: stworzono państwowy ośrodek maszyn i traktorów elektrycznych, jeden z trzech ośrodków tego typu, powstałych w r. b. w Związku Radzieckim.

Jedziemy po polach, na których rozegrała się historyczna bitwa Korsuń-Szewczenkowska. Zaledwie przed 5 laty pola te były widownią gigantycznych walk, które zakończyły się otoczeniem i rozbięciem 11 dywizji hitlerowskich. Dziś w promieniach wiosennego słońca na polach tych zieleni się zboże.

Miedzy pagórkami widać wieś Nabutowo. Od wsi dać lekko w pole ciągną się wysokie metalowe słupy, konstrukcji szkieletowej. Po drutach, przymocowanych do wielkich izolatorów, przebiega prąd elektryczny z elektrowni Korsuń-Szewczenkowskiej.

W 72 okolicznych kołchozach stanęły po wojnie pod stacje tej potężnej elektrowni, która dostarcza prądu do 12 radiowesłó, 19 kinoteatrów wiejskich, do dziesiątków klubów i szkół, nie mówiąc już o 15 tys. domów mieszkalnych. Zelektryfikowano też 60 młynów, 7 młeczarń, 57 warsztatów remontowych, 66 urzędów do przełobki paszy. Na jesieni roku ubiegłego prawie wszystkie kołchozy, położone w zasięgu elektrowni przepró-

wadziły młóckę przy pomocy energii elektrycznej.

Ubiegłej jesieni na Ukrainie rozpoczęto budowę pierwszego państwowego ośrodka traktorów i maszyn elektrycznych. W końcu marca r. b. do wsi Korsuń-Szewczenkowskiej przybyło 10 elektrycznych traktorów konstrukcji inżynierów radzieckich. Było to prawdziwe święto dla całego rejonu, wszyscy jego mieszkańcy zdawali sobie przecież doskonale sprawę, że wyjście w pole pierwszego traktora elektrycznego jest nowym, wielkim krokiem na drodze rozwoju rolnictwa radzieckiego.

„Podjeżdżamy do wagonika traktorowego, który służy traktorzystom za letnie mieszkanie. Jak na wielką zabawę zgromadzili się tutaj w polu świątecznie przyodziani kołchoźnicy. Wagonik był udekorowany zielonymi girlandami. Jedną ze ścian zdobiła duża reprodukcja znanego obrazu artysty F. Szurnina: „Ranek naszej ojczyzny”. Na obrazie tym na tle rozległych pól, po których sunie traktor, przedstawiony jest wódz mas pracujących Józef Stalin.

Kierownik brygady, elektryk-traktorzysta Dimitr Ki-

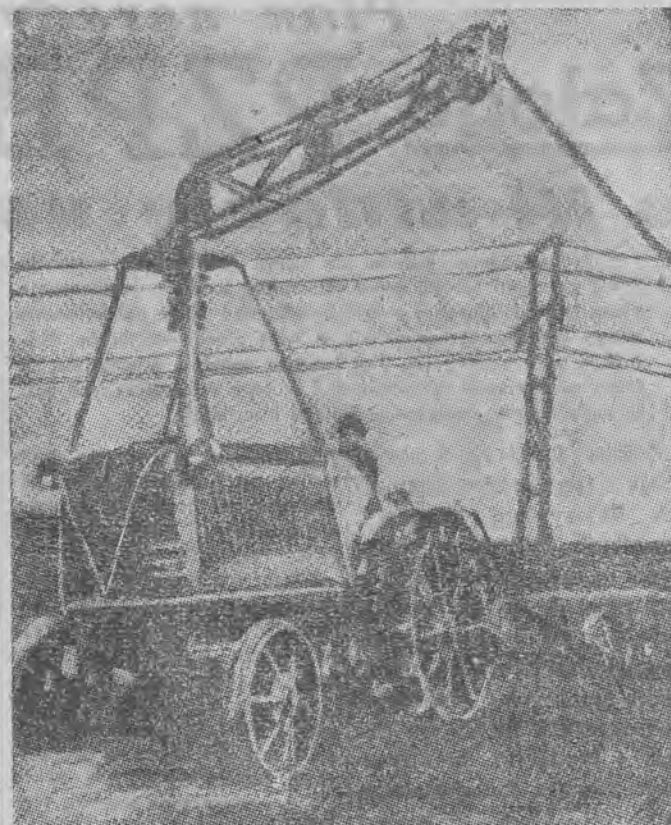
sielew, wszedł na traktor elektryczny, dał sygnał przy czepce i nacisnął guzik. Traktor bezgłośnie ruszył z miejsca pług głęboko wernął się w ziemię...

Po upływie kilku dni na polach innych kołchozów rejonu rozpoczęło pracę jeszcze 9 traktorów elektrycznych, które dniem i nocą orają ugory. Jak stwierdzili specjaliści przeszkoleni przez elektro-traktorzystów, obsługujący te traktory — po suwają się one równomiernie, dają się łatwo kierować, nie wymagają zupełnie paliwa i zużywają o 70 procent mniej smarów niż zwykły traktor. Toteż orka traktorem elektrycznym kalkuluje się dwa razy taniej niż przy użyciu traktorów o napędzie cieplnym.

Pola na których pracują

traktory elektryczne stały się jakgdyby laboratoriami. Proces orki przy pomocy traktorów tego typu obserwują pracownicy Wszechzwiązkowego Instytutu Elektryfikacji Rolnictwa, z konstruktorem traktora elektrycznego — Wiktorem Stecenko na czele. W kołchozie pracuje również grupa specjalistów z Timiriazewskej Akademii Rolniczej, przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa ZSRR i USRR. Ich obserwacje będą podstawą dalszego doskonalenia orki przy pomocy elektryczności.

Nie daleki jest dzień, kiedy tysiące traktorów elektrycznych orać będą pola Z. S. R. B., a praca rolników radzieckich stanie się dzięki nim jeszcze bardziej wydajna.

Traktor elektryczny w kołchozie „Współzawodnictwo”

Gestapowcy Hitlera na nowej służbie — u nowych panów

Szpicle faszystowskie stoją na czele niemieckiej socjaldemokracji (Od własnego korespondenta „Głosu”)

Każdy, kto uważnie obserwuje wydarzenia polityczne w Niemczech Zachodnich wie, jaką rolę pełni faktycznie partia socjaldemokratyczna, kierowana z Hanoweru przez Schumachera, Ollenhauera, Heinego — osobników, których nazwiska często można spotkać na łamach zachodnio-niemieckiej prasy. Socjaldemokraci hanowerscy nie reprezentują już więcej ani ruchu robotniczego w Niemczech, ani socjalistycznej ideologii; zaprzeczają bez reszty interesom anglo-amerykańskiego kapitału, oddalił oni już od dawna „firmę socjaldemokracji” oraz jej sztyl na użytek agitatorów trzeciej wojny światowej i na fa-

mach swoich piśm prowadzą systematyczną, jętrzącą, nie przebierającą w środkach kampanię przeciwko Związkowi Radzieckiemu, przeciwko Polsce, przeciwko granicom na Odrze i Nysie.

Nasilenie tej kampanii było to chwilami tak wielkie, że czytając socjaldemokratyczne piśma odnosiło się wrażenie, że to tylko inna odmiana dziennika NSDAP „Völkischer Beobachter”.

Oczywiście, cała ta anty-wschodnia propaganda uprawiana jest przez SPD pod hasłem „walki o demokrację”, przy czym dla stworzenia sobie wygodnego alibi, hanowerska socjaldemokracja stara się przedstawić zarówno siebie, jak i swoich członków, jako „zasłużonych antyfaszystów”.

Trzeba było dopiero procesu przed sądem w Hanowerze, procesu o „obrazę” członka zarządu głównego SPD Kriedemanna, aby mit o socjalizmokratycznych „antyfaszystach” rozwił się ostatecznie i aby ludność Niemiec Zachodnich mogła nareszcie przyjąć się z bliską tym, którzy pretendują do zaszczytnego miana przywódców

klasy robotniczej.

Właśnie Kriedemann chciał być jednym z nich — bardzo czynny, często występujący publicznie, szermujący ochoczo frazesami „my, antyfaszyści!”, „my — którzy walczyliśmy z Hitlerem!” Aż tu nagle bomba pękła: przewodniczący komunistycznej partii Niemiec Dolnej Saksonii, Kurt Mueller, występuje publicznie z tym, że „socjalista Kriedemann” to poprostu agent „B. 9”, funkcjonariusz Gestapo z czasów hitlerowskich, przez którego niejedną rzeczyski socjalista niemiecki zakończył życie w hitlerowskim obozie.

Skandal zrobił się zbyt głośny, aby go można było zatłuszczać: zmuszono więc Kriedemanną dla ratowania honoru partii, aby wystąpił do sądu ze skargą o zniesławienie; cóż, kiedy Mueller przyniósł do sądu oryginalne akta Gestapo, z których jasno i wyraźnie wynikało, że Herbert Kriedemann pełnił w czasie wojny funkcję szpicla i dobrze zasłużył się gestapowskiej organizacji. Prawdziwość aktu nie mógł zakwestionować nawet sąd w Hanowerze, toteż rozprawa zakończyła się uniesieniem Muellera a tymczasem dożywotnim napiętnowaniem członka zarządu SPD — Kriedemanna — haniebnym mianem gestapowca.

Nie na tym jednak koniec. Oto w dzień po ogłoszeniu wyroku, ujawniającego właściwe oblicze zarządu głównego SPD opuścił swoje stanowisko redaktor naczelny organu partyjnego socjaldemokracji „Norddeutsche Zeitung”, Walter Sprengemann, który zeznawał w wyżej omówionym procesie, jako świadek po stronie Kriedemanna. Nie wiele jednak mógł pomóc swoim zeznaniem, bowiem już w toku procesu wyszło na jaw, że Sprengemann — przebywając przed wojną w więzieniu hitlerowskim, nadesłał do prokuratora list, w którym prosił o uwolnienie, podając długi spis nazwisk antyfaszystów niemieckich, których, jak sam oświadczył, wydał w ręce Gestapo.

List ten odniósł w swoim czasie skutek. W uznaniu „zasług” położonych nad umocnieniem reżimu hitlerowskiego, Sprengemann odzyskał wolność, a po wojnie wypłynął na powierzchnię życia politycznego w Niemczech Zachodnich, jako wybitny „socjaldemokrata” i naczelny redaktor partyjnego piśma.

Nie jest to pierwszy i nie ostatni wypadek ujawnienia zbiorów hitlerowskich na czołowych stanowiskach w socjaldemokratycznej partii Schumachera. Wystarczy przypomnieć Herberta Kade, profesora Carlo Schmidta, czy też burmistrza Dolnej Saksonii Heinricha Kopfa — zbrodniarzy hitlerowskich, którzy brali udział w mordowaniu Polaków i innych narodowości europejskich.

Linia polityczna każdej organizacji zależna jest w dużej mierze od osób, które nią kierują. W świetle wyżej opisanych faktów staje się jasne i zrozumiałe, dlaczego socjaldemokracja niemiecka stoi dziś tak zdecydowanie na pozycji agentury imperializmu amerykańskiego i amerykańskiego. Ostatecznie wielu z jej przywódców zmieniło tylko pana w wyniku klęski wojennej Hitlera.

Nie dziwnego, że niemiecka socjaldemokracja szuka dziś wroga na lewicy i że występuje przeciwko Związkowi Radzieckiemu oraz krajom demokracji ludowej.

Nie dziwnego również, że banda gestapowców występująca pod szyldem socjaldemokracji, cieszy się pełnym poparciem Bevena, Atlees, Bluma, Spaaka, Zarembr i innych zdrajców klasy robotniczej, zdrajców socjalizmu.

N. Czarnecki

L. Marschak

DYMITR BLAGOJEW założyciel Bułgarskiej Partii Komunistycznej

W tych dniach naród bułgarski nieczuli należał do 25-letniej śmierci Dimitra Blagojewa — pierwszego marksisty w Bułgarii, organizatora ruchu robotniczego i założyciela bułgarskiej partii komunistycznej.

Blagojew, już jako student, nawiązał ścisłe kontakty z rosyjskim ruchem robotniczym. Wstąpiwszy w r. 1880 na uniwersytet petersburski, stanął od razu w szeregu rewolucyjnych i zajął się propagandą idei marksistowskich. Carska „ochrona” wydalila Blagojewa z granic Rosji. Blagojew wrócił do Bułgarii i tu, w roku 1903, założył partię „ścisłych socjalistów”, poprzedniczkę bułgarskiej partii komunistycznej.

Dymitr Blagojew, organizując klasę robotniczą i kierując nią, zajmował się w swej działalności publicystycznie — literackiej nie tylko zagadnieniami politycznymi, ale i filozofią, lecz również — sprawami krytyki i teorii literatury. Blagojew przypisywał ogromną rolę literaturze pięknej w dziele wychowywania mas ludowych. Jako redaktor organu partyjnego „Nowo Wreme” („Nowe czasy”), Blagojew prowadził walkę przeciwko estetyzującemu, formalistycznej literaturze burżuazyjnej, walkę o nową literaturę — demokratyczną i proletariacką. Blagojew twierdził, zgodnie z dzisiejszymi tezami realizmu socjalistycznego, że dzieło sztuki wtedy tylko jest naprawdę dziełem artystycznym, wartościowym, jeśli „obrazuje i sytuację, z której się składa, zgodnie z rzeczywistością.

W roku 1897 Blagojew dał bardzo wysoką ocenę twórczości

Aleksiego Konstantinowa — wybitnego satyryka bułgarskiego. Wysoko cenił Blagojew również dzieła Christo Botewa, Lubena Karawelowa i innych pisarzy bułgarskich, dając trafne i głębokie charakterystyki literackie.

W szpitalu w Kochanówku przebywają i leczą się nie tylko umysłowo chorzy. Znaczna część, bo przeszło 400 pacjentów, to alkoholicy, odbywający kwarantannę w celu wyleczenia się ze straszliwego nałogu, który wyrzucił ich poza nawias społeczeństwa.

Radosny to fakt, że wielu alkoholików zgłasza się dobrowolnie na kurację zdając sobie sprawę z konieczności leczenia.

Rozmawiam właśnie z dyrektorem szpitala, dr Słomczyńskim, który chętnie udziela mi wyczerpujących informacji.

Po dwóch, trzech dniach pobytu w szpitalu, chorzy odzyskują apetyt i sen. Sto sujemy strychninę, która częściowo neutralizuje alkohol, stosujemy również elektro-wstrząsy oraz kurację insulinową, która w stosunkowo szybkim czasie przywraca choremu spokój i normalny stan psychiczny.

Z jakiego środowiska rekrutują się pacjenci?

Z rozmaitych. Są tu kelnery, muzycanci, fryzjerzy, dorożkarze, robotnicy fabryczni i inteligenci...

— A szoferzy?

Cała praca życia Blagojewa miała na celu dobro narodu bułgarskiego, który uzyskał dziś wreszcie — dzięki braterskiej pomocy ZSRR — niepodległość, wraz z możliwością świetnego i wszechstronnego rozwoju.

B. D.

— Tych prawie u nas nie ma. Badanie krwi przez specjalne brygady lekarzy zmusza ich do całkowitej prawie abstynencji.

Natomiast należałoby zwrócić baczniejszą uwagę na młodzież i całkowicie usunąć wódkę z zabaw szkolnych, zwłaszcza w szkołach

Ludzie za burta

dla dorosłych. Dwóch 18-letnich chłopców leczy się w naszym szpitalu.

— A jak przedstawia się sprawa kobiet pijących?

— Owszem, są takie. Kobiety pijące nie zastanawiają się nad olbrzymią krzywdą jaką wyrządzają sobie i własnym dzieciom. Picie wódki w czasie ciąży i karmienia powinno być bezwzględnie zakazane. Uważam, że tu wielką rolę mogłyby odegrać czynnicy społeczni a przede wszystkim Liga Kobiet przez prowadzenie szerokiego zakrojonej akcji uświadamiającej. Dużo ludzi nie zdaje sobie sprawy ze straszliwych następstw alkoholizmu.

Wchodzimy na oddział dziecięcy, w którym przebywają dzieci alkoholików.

Dzieciaki pełne ufnosci garną się do doktora, który dla każdego ma życzliwy uśmiech i pieszczotę. W tej chwili podbiega śliczna, słowiska dziewięcioletnia

dziewczynka i obejmuje swymi chudziutkimi rączkami doktora.

— To niewidoma — objaśnia dyrektor — ojciec jej był alkoholikiem. Proszę po patrzeć na tę drugą — mówi — wskazując na dziewczynkę, siedzącą z pielęgniarką. — To typowe dziedzictwo po ojcu — pijaku.

Dziecko siedzi skulone, ręce i nogi drżą, głowa nerwowo kiwa się, twarz bezmyślna i gapiowata.

— Epileptyczka — mówi doktor. Całkowity zanik dyzpozycji psychicznych. Nie słyszy, co się do niej mówi, żyje jak małe zwierzątko. Prawa nóżka sparaliżowana.

— Czy istnieje możliwość

choćby częściowego wyleczenia? — pytam.

— Niestety. Wypadek bez nadziei. Smutna pozostawłość po ojcu — pijaku...

W łóżeczku leży dwunastoletnia Stasia. Gdy zbliżamy się do niej, zrywa się z posłania i wytrzeszczając przerażone oczy, krzyczy:

— Mamusia umarła... Mamusia umarła... i gra też ładnie, a tatuś był mamusię, jak był pijany...

Tatusz pijak!... — woła podniesionym głosem. — Ja jestem głupia, bo tatuś pił...

Jakie straszne oskarżenie rzuca ojcu to nieszczęśliwe dziecko, zdające sobie sprawę, że cierpi nie za swoje winy.

Wszystko burzy się wamnie. Gdy patrzę na te żałosne strzępy ludzkiego istnienia, młotające się w dziecinnych łóżeczkach. Jakaż straszna zbrodnia popełnił zwyrodniały ojciec — pijak na własnym dziecku.

Opuśczałam szpital, myśląc, że gdyby wiele osób na dużywających alkoholu mogło ujrzeć te dzieci i ich męczarnie, wyrzekłyby się wódki do końca życia.

Kronika m. Radomska

KOMU WINSZUJEMY

Czwartek, dnia 9 czerwca 1949 r.
Dziś: Felicji

WAŻNIEJSZE TELEFONY

10 — Straż Pożarna
11 — Urząd Bezp. Publicznego
12 — „Głos Radomszczański”
13 — R. S. W. „Prasa”
14 — Powiatowa Komenda MO
15 — Miejski Komisariat MO
16 — Starostwo Powiatowe
17 — Szpital Powiatowy

DYŻURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżuruje apteka Rudzińskiego, mieszcząca się przy ul. Reymonta 32.

KINA

Kino „Wolność” — ul. Narutowicza 8, wyświetla film produkcji angielskiej pt. „Spotkanie” oraz dodatek pt. „Tu mówi Indonezja”.

Początek seansów w dni powszednie: godz. 18 i 20, w niedzielę godz. 16, 18, 20.

Adres Redakcji i Administracji „Głosu Radomszczańskiego”
Radomsko, ul. Reymonta nr. 39.

Administracja — telefon nr. 12, czynna codziennie od godz. 9-ej do 16-ej.

W każdej gminie przedszkole

Postępy walki z analfabetyzmem

W sali 11-to latki im. T. Kościuszki w Radomsku odbyło się przed kilkoma dniami zebranie przedstawicieli gmin, przewodniczących Gminnych Rad Narodowych i Komisji Oświatowych. Tematem zebrania była walka z analfabetyzmem.

Za stołem prezydiującym zasiadli przewodniczący Powiatowej Rady Narodowej ob. Drzazga, wicestarosta ob. Lig oraz inspektorzy Taranek, Król, Bednarski.

Witając zebranych ob. Drzazga oświadczył, że analfabetyzm, który jest spóści zną rządów sanacyjnych, w Polsce Ludowej musi być zwalczony. „Powiat radomszczański — stwierdził — posiada na walkę z analfabetyzmem poważne fundusze. Trzeba tylko przyjąć z całą energią do pracy w terenie”.

Ob. Bednarski poinformował zgromadzonych o licznych wypadkach dobrowolnego zgłaszania się na kursy, pochyłonych już wiekiem starszych i podkreślił, że to właśnie najlepiej świadczy o potrzebie i sensie walki z analfabetyzmem.

W dalszym ciągu zebrania złożyli sprawozdania z dotychczasowej działalności przedstawiciele Gminnych Komisji Oświatowych. Ze sprawozdań tych dowiadujemy się, w ilu procentach wykorzystano już budżet, jaką frekwencją cieszy się gminna biblioteka, ile dzieci korzysta z przedszkoli.

Te ostatnią sprawę omówiła instruktorka przedszkoli, która przedstawiła jednocześnie plan budowy nowych

przedszkoli na terenie powiatu.

„Po zrealizowaniu tego planu — powiedziała instruktorka — nie będzie w naszym powiecie ani jednej gminy, która pozbawiona byłaby przedszkola. Będą natomiast liczne gminy, w których będzie ich po kilka.

W dalszym ciągu zabierał głos ob. Taranek, który omówił aktualne zagadnienia. Przemówieniami ob. ob. Lisa i Kucharskiego zakończono zebranie. (m)

Nasi korespondenci piszą

Dobrze jest dzieciom w żłobku „Metalurgii”

Ze żłobka „Metalurgii” korzysta 22 dzieci pracowników tego zakładu. W tym tygodniu sprowadzonych zostało jeszcze 9 łóżeczek, co pozwoli przyjąć dalsze dzieci. Aby dowiedzieć się dokładnie o warunki, jakie stworzono tu dzieciom, udaliśmy się do kierowniczk żłobka ob. Szelaż.

Dzieci, które matki pozostawiają o godzinie 6.30 przed pójściem do pracy, mają w żłobku bardzo dobrą opiekę. Opiekują się nimi 3 fachowe pielęgniarki oraz lekarz, który codziennie odwiedza dzieci, bada i kieruje żywieniem. Dzieci w żłobku są zdrowe, chowają się bardzo dobrze, są wesole.

Obozy społeczne SP mają poważne zadania do spełnienia

W ostatnich dniach młodzież S.P.-owska coraz głośniejszymi głosami mówi o obozach społecznych. Na terenie całego kraju zorganizowanych zostanie szereg takich obozów, na które wyjadą tysiące junaczek i junaków. Również i na naszym terenie zorganizowany zostanie oboz społeczny, który mieścić się będzie w Sulmierzycach, a na który wyjadą w lipcu 35 junaczek z Radomska. Celem obozu jest nawiązanie stałej łączności miasta ze wsią.

Młodzież S.P.-owska musi

przedtem orientować się dokładnie w swych zadaniach, musi wiedzieć, czego od niej oczekuje chłop polski. Gdy rozmawia się na ten temat z junaczkami, mówią one, że zadaniem ich będzie przede wszystkim pomaganie w pracy kobiecie wiejskiej. Stanowisko zupełnie słuszne, ale potraktowane zbyt ogólnie. Oczywiście, że pomoc taka jest konieczna, ale chodzi przecież o to, żeby pomagając kobiecie wiejskiej w jej codziennej pracy wykażać jej jednocześnie wyższość pracy zespołowej nad indywidualną. I na tym właśnie odcinku młodzież S.P.-owska ma bardzo wiele do zdziałania.

Drugim ważnym zadaniem jest uświadamianie sanitarnie mas chłopskich. Wsi nasza nie jest jeszcze w dostatecznym stopniu obsługiwana przez lekarzy. Na wsi „pracują” jeszcze znachorzy i „babki”, które prymitywnymi środkami (często o wręcz przeciwnym skutku) usiłują „leczyć” chorych. Zadaniem młodzieży, która przebywać będzie na obozach społecznych, będzie więc także uświadamianie ludności i w tej dziedzinie.

Trzecią wreszcie i również ważną sprawą jest pomaganie wiejskim zespołom artystycznym w ich pracy. Trzeba będzie doradzić kolegom ze wsi w wyborze materiału. Prócz tego trzeba być z nimi w stałym kontakcie, aby w każdej chwili pomóc w organizowaniu imprez.

To są jednak tylko 3 momenty, a młodzież S.P.-owska musi interesować się wszystkim, o wszystkim wiedzieć i w każdej chwili służyć pomocą i radą. Dlatego właśnie obozy społeczne mają przed sobą poważne zadanie i muszą wywiązać się z nich należycie. (Bc)

OSINY - przykładem wzorowo prowadzonej gospodarki

W województwie łódzkim w odległości 2 km. od Głowa leży ferma doświadczalna Instytutu Naukowego w Puławach — Osiny. Obiekt ten znany jest szeroko wśród rolników i ogrodników całego kraju, bo też stanowi przodującą jednostkę w dziedzinie racjonalnej gospodarce ogrodniczej.

Obszar fermy wynosi 100

Wędrowka po województwie ŁASK

W ramach zobowiązań kongresowych postanowiono na terenie powiatu łaskiego przeprowadzić wernisek do Towarzystwa Przyjaciół Zielnia. Do T. P. Z. postanowili zapisać się członkowie Związku Samopomocy Chłopskiej w liczbie 4.000 osób.

Towarzystwo Przyjaciół Zielnia w Łasku wezwało do współzawodnictwa Łódź i Sieradz.

OZORKÓW

W Ozorkowie odbyła się ciekawa impreza sportowa. Został tu rozegrany mecz piłki nożnej pomiędzy reprezentacją kierownictwa tkalni i przedalni Państwowych Zakładów Przemysłu Bawełnianego. Całkowity dochód z tej imprezy w sumie 44.260 zł przeznaczono na budowę Centralnego Domu PZPR.

Czytelnicy piszą

Zaniedbany park

Radomsko posiada piękny park, który w okresie letnim jest dla naszego miasta prawdziwym dobrodziejstwem. Po całodzienniej pracy w fabryce przychodzi tu tam liczni robotnicy, by zaczerpnąć świeżego powietrza. Niestety, park zamienia się coraz bardziej w zwykłe pastwisko. Można by go jeszcze tolerować spacerowanie po trawnikach kur, w żadnym jednak wypadku

ha. W porównaniu z powierzchnią majątków rolnych nie jest to przestrzeń duża, cała ta powierzchnia jest jednak zajęta pod uprawę niskopiętnych szlachetnych drzew i krzewów owocowych oraz warzyw. Biorąc pod uwagę, że każdy metr kwadratowy powierzchni jest tu starannie wykorzystany, zorientujemy się, że majątek ten niewielki obszarem, lecz stosując intensywną uprawę, stanowi poważny obiekt gospodarczy. Obroty za rok ubiegły wyniosły w Osinach 40 milionów zł.

Zwiedzającego Osiny uderza przede wszystkim wygląd niezwykle starannie utrzymanych plantacji, ścieżek wygracowanych. Wszędzie spostrzega się rabaty kwietne, tereny upraw, trawniki, starannie wypielęgnowane. Ten stan zawdzięczać należy obecnym staraniom i uprzedniej długoletniej uprawie.

W czasie kilkugodzinnej wędrowki po terenach ferm-ogrodu nie opuszczało zwiedzających uczucie, że rzucenie na ziemię zapalnika lub niedopałka papierosa byłoby tak samo oznaką braku kultury, jak zaśmiecanie podłogi czyjegoś mieszkania.

Osiny to wielka produkcja wysoko gatunkowych jabłek, gruszek, śliwek, brzoskwiń, malin, truskawek, poziomki, młodej kapusty, rabarbaru i t. p. Zbyt na

produkty fermy zapewnił. Owoce i warzywa pochodzące z tych plantacji mają tradycję najlepszych na rynkach polskich. Nie tylko produkcja handlowa stanowi trzon zainteresowań kierownictwa Osin. W toku jest cały szereg doświadczeń naukowych uprawowych, prowa-

dzi się selekcję roślin, krzyżowanie i t. p. Miejscom naukowcom przyswieca jeden cel — dostarczyć ogrodu polskiemu najlepszych gatunków drzew owocowych, rozsady truskawek, malin i wypracować naukowo sprawdzone metody najlepszej ich pielęgnacji.

Chłopi gośćmi robotników

Występy zespołu świetlicowego z Wojsławic

Wielką niespodziankę robotnikom Państwowej Fabryki Krosien Bawełnianych sprawili chłopcy z Wojsławic, którzy przyjechali do Zdunskiej Woli z własnym młodzieżowym zespołem artystycznym z Liceum Rolniczego.

Występy zespołu świetlicowego spotkały się z bardzo gorącym przyjęciem robotników. Nic w tym dziwnego, poziom bowiem inscenizacji, recytacji i tańców, wykonanych przez młodzież

Wojsławicką, był wysoki. Zebrani robotnicy żywo oklaskiwali przede wszystkim tańce ludowe, odtańczone z brawurą w barwnych strojach ludowych.

Występy zespołu świetli-

cowego z Wojsławic były rewanżem za niedawną wizytę robotniczej ekipy technicznej Państwowej Fabryki Krosien w Zdunskiej Woli. Odwiedziny wykazały również, że chłopcy potrafią być

wdzięczni za okazaną sobie pomoc i w imprezach organizowanych w ramach wymiany kulturalnej między wsią a miastem mogą pochwalić się poważnym dorobkiem kulturalnym.

W piotrkowskim Domu Starców

Pogodna starość

Jesteśmy w piotrkowskim Domu Starców, położonym w ogrodzie przy ulicy Roosevelta 2. Już z daleka widzimy zajęte pracą przy pieczeniu kobiety ubrane czysto i skromnie. To mieszkanki Domu.

Kierowniczka zakładu ob. Maria Fidzińska opowiada nam o życiu staruszek.

„Kierowniczką tego domu jestem od 1945 r. wtedy stan budynku był opłakany, dzięki jednak pomocy państwa i całego społeczeństwa piotrkowskiego zorganizowaliśmy na nowo ten pożyteczny ośrodek. W naszym zakładzie znajdują pomieszczenie 62 osoby, kobiety i mężczyźni w wieku od 50 do 90 lat.

— Jak kształtuje się tu życie codzienne i jakie są zainteresowania mieszkańców?

— Jeśli chodzi o pracę, to pracują tu ci, którzy mogą. Zorganizowane są 4 ośrodki pracy, jak cerowanie i naprawa bielizny oraz szycie, zespół pracowników ogrodniczych, pomoc w kuchni. Wszędzie panuje porządek i czystość. Jest 5 sal. W jed-

nej z nich leżą staruszki, które przykute są do łóża już od kilku lat. Jednak wyglądają starannie i czysto dzięki troskliwej opiece personelu. Wchodzimy na następną salę — to sala naprawiania bielizny. Spotykamy kilka kobiet przy cerowaniu skarpetek i łataniu bielizny, z jedną z nich, z Heleną Śluzak, wszczynamy rozmowę.

„Mieszkam tu od 4 lat — opowiada — i muszę przyznać, że warunki zarówno mieszkaniowe jak i materialne są tu dobre. Kierownictwo stara się, aby otoczyć nas jak najtroskliwszą opieką. Wyżywienie mamy dobre i w dostatecznej ilości. Zajmuję się szyciem bielizny, potrafię dziennie wyreperować około 10 sztuk. Czytam codzienną prasę, chociaż sprawia mi to trudność, ponieważ wzrok mam słaby.”

Zegnamy miłą staruszkę, ale zastępuje nam drogę starsza pani, która prosi o chwilę rozmowy.

„Nazywam się Karłowska Aleksandra, przed 1939 ro-

kiem byłam nauczycielką. Obecnie znajduje się tutaj. Czuję się tu dobrze, toteż często prowadzę z towarzyszkami pogawędki na tematy literackie; ostatnio na przykład mówiłam o twórczości Mickiewicza. Oprócz tego czytam im aktualne wiadomości z prasy. Chciałabym uczyć analfabetów w mieszkaniu. Jest to moim największym marzeniem, aby przyczynić się do wypalenia analfabetyzmu w naszej odrodzonej Ojczyźnie.

Należałoby, aby czynnik kompetentnie zainteresowały się życzeniami mieszkańców Domu Starców i dały im możliwość zrealizowania ich pożytecznych ambicji.

„G”

Złóż ofiarę na odbudowę Warszawy

TEATR

TEATR
WOJSKA POLSKIEGO
ul. Jaracza 27

Dziś o godz. 19.15 premiera dramatu Maksyma Gorkiego „NA DNIE”.

Udział w widowisku biorą: Drohocka, Hanin, Rachwałska, Tabor, Tymowska, Skarżanka, Dejmek, Dytrych, Kłosinski, Krzyski, Maliszewski, Pietraszkiewicz, Posart, Staszewski, Śródka, Świder, Szymański i Wojciechowski. Oprawę sceniczną skomponował Otto Axer. Muzyka Tomasza Kiesewettera.

TEATR KAMERALNY
ul. Daszyńskiego 34

Dziś o g. 19.15 „SZCZYGŁ ZAULEK” w reżyserii, dekoracjach i kostiumach Jana Rybkowskiego.

PARSTWOWY
TEATR POWSZECHNY

11-go Listopada 21, tel. 150.36
Codziennie o godz. 19.15 ko-media Gabrieli Zapolskiej „Moralność pani Dulskiej” z udziałem Jadwigi Chojnackiej.

LETNI TEATR „OSA”
Piotrkowska 94.

Dziś o godz. 19.30 w nowotwar-tym teatrze letnim „Osa” przy ul. Piotrkowskiej 94 (dawn. „Baga-tela”) J. Tuwima „JADZIA WDOVA”. 20 osób zespołu z Zyc-kowskiej, Wojnickim i Walterem reżyseria A. Młodnickiego, bogate kostiumy i dekoracje J. Galew-skiego, orkiestra — składają się na barwne i wesołe przedstawie-nie, które bawić będzie w okresie lata łódzką publiczność.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ
„LUTNIA”
Piotrkowska 243

„DZWONY Z CORNEVILLE”.

DOLNOŚLĄSKI TEATR ŻYDOWSKI
Jaracza 2

Codziennie „BŁĄDZĄCE GWIAZDY” Szaloma Alejczema, sztuka w 3-ach aktach (22 obrazach).

ADRIA — „Za Wami pójdą inni”
BAŁTYK — „Antoni i Antonina”
film dozwolony od lat 14-tu.

BAJKA — „W pogoni za me-żem”, dozwolony dla młodzieży.

GDYNIA — Program aktualno-ści Kraj i Zagr Nr 24

HEL — dla młodz. „Skarb”

MUZA — „Dzwonnik z Notre-Dame”, dozwolony od lat 16

POLONIA — „Antoni i Antonina”
film dozwolony od lat 14-tu.

PRZEDWIOSNIE — „Krwawa
Wendetta” — dozwolony dla
młodzieży.

ROBOTNIK — „Zawieja” —
dozwolony dla młodzieży.

ROMA — „Wielka nagroda”
dozwolony dla młodzieży

REKORD — „Pieśń tajgi”
dla młodzieży.

STYLOWY — „Zuch dziewczyna”
dla młodz. godz. 16-ta,
„Potrafić mówić” godzina 18,
20,30 — dozwolony dla młodz.

SWIT — „Renegat”
dozwolony od lat 16.

TATRY (kino w ogrodzie) — „Cy-
gański Tabor”.

TECZA — „Dzieci z jednego po-
dwórka” — doz. dla młodz.

WISŁA — „Zaklęta narzeczo-
na” — doz. dla młodzieży

WIOKNIARZ — „Kulisy rin-
gu” — doz. dla młodzieży

WOLNOŚĆ — „Kulisy ringu”

ZACHĘTA — „Czarny Narcyz”.

SPORT

DRUGA LIGA

kończy pierwszą rundę rozgrywek

Drużyny drugiej ligi piłkarskiej kończą pierwszą rundę spotkań w nadchodzącą niedzielę. Dla zespołów okręgu łódzkiego Widzew i PTC nie był to okres pomyślny. O ile pierwsze mecze były szczęśliwe dla Widzewa o tyle ostatnie — dla od-miany — lepsze dla PTC. Łódzianie posiadają dobre linie obron-ne i mało strzelny atak. PTC natomiast ma zespół wyrównany. Wstawienie Millera do ataku ustabilizo linie pomocy tej drużyny a bynajmniej nie wzmocniło napadu.

PTC w niedzielę podejmie Bz-rę, którą powinno pokonać, polep-szając sobie stosunek punktów i bramek.

Nasz poradnik sportowy

Wstępne kroki przed założeniem Koła Sportowego

Zakład pracy ma lepsze lub gor-sze warunki dla możliwości istnie-nia przy nim Koła Sportowego. Trzeba je z gruntu poznać, przek-sztalczyć i przystosować do możli-wości pracy Koła Sportowego. Ta-ląza przygotowań może nam zająć nie-laz długie tygodnie. Nie zrażaj-my się tym. Bez tej pracy nie uda-się zorganizować Koła.

Próbnym trud!

Do powstania Koła potrzebni s-ludzie. Na stanowiska organizacy-jne, instruktorskie no... członków. Musimy wyszukać tych ludzi. Odbyć z nimi rozmowy. Rozmowy indywidualne. Podkreślamy to z-naciskiem. Potrzebne są rozmowy, z-nie zebrania, konferencje i odpra-wy.

Dobór kadry szkoleniowej jest z-godnieniem pierwszorzędnej wa-gi. Bez tego znowu nie ruszymy z miejsca. Starania nasze muszą-teraz iść w kierunku zaopatrzenia i wyposażenia, które dać powinny: Zrzeszenie Sportowe lub Klub (pa-tron Koła) i Zakład Pracy.

Teraz szukamy młodych entuzja-s-łów wychowawcą fizycznego. Szki-łujemy plan pracy na kilka tygod-ni lub miesięcy. Ćwiczymy, z tą gr-pą. Bez głośnej propagandy i ze-brania Koła zaczynało już żyć. Co-raz to nowi adeptci ruchu pokazuj-się na naszych zespołach pracy. Teraz dopiero dojrzałszy do mo-mentu przygotowania uchwały i powołania Koła, zebrania organiza-cyjnego, typowania ludzi do Za-rządu, przygotowań planów pra-cy dla zespołów.

Następnie ostatnia faza, formal-no — prawne powołanie do życia Koła Sportowego.

Zebranie sekcji pływackiej ZKS „Chemia”

ZKS Chemia zawiadamia wszystkich członków Sekcji

Nowi instruktorzy piłkarscy

KRAKÓW (obsł. wł.) Po 6-tygod-niowym kursie szkoleniowym w Krakowie, zorganizowanym przez GUKF, tytuły instruktorów piłkar-skich uzyskali: Adamczewski (Po-znań), Drobakiewicz (Lublin), Kłos (Katowice), Korporowicz (Łódź), Leider (Wrocław), Nalepa (Kra-ków), Klimczewski (Rybnik), Sul-kowski (Poznań), Wiśniewski (Je-lenia Góra) i Wójcik (Kraków).

Ponadto 9 uczestników otrzyma-ło stopień pomocnika instruktora, a 15 stopień przodownika.

W kursie wzięło udział ogółem 43 zawodników.

szając sobie stosunek punktów i bramek.

Gorzej przedstawia się sprawa z Widzewem, który rozegra zawody z Pomorzaniem w Toruniu. Nie chcemy być złymi prorokami, wy-daje się nam jednak, że łódzianie w tym wypadku stoją na straconej pozycji.

Sport na wsi

Olimpiada L. Z. S. w Brzeźnicy

RZESZÓW (obsł. wł.) I Olimpi-ada wiejska Ludowych Zespołów Sportowych, która odbyła się we wsi Brzeźnica k. Dębicy, zgroma-dziła około 1.400 zawodników i za-wodniczek z 40 LZS-ów.

W uroczystości otwarcia wziął udział dyr. GUKF pos. Motyka.

Rozpoczęcie zawodów poprze-dziły pokazy ćwiczeń gimnastycz-nych i tańców ludowych, w wyko-naniu żeńskiego i męskiego zesp-łu kursu instruktorskiego WF z Przemyśla.

Poszczególne konkurencje lekka-tyczne wygrali:

mężczyźni 100 m. — Mauthe (Zó-rawica) 12,3, 1000 m. — Mauthe 2:56,2, skok w dal — Mauthe 5,64, skok wzwyż — Korpany (Zwoła-wa) 157,5 cm. oszczep — Cz-u- (Zórawica) 31,29, kula — Zajęc-owski (Zórawica) 11,80. Sztafet-olimpijska — Zórawica II, 3:58,8.

Kobiety 60 m. — Golanka (Zóra-wica) 0,0, skok w dal — Golanka 4,18, skok wzwyż — Golanka 131,5 500 m. — Zaborowska (Zórawica) 1:37,0, dysk Mirkiewicz (Gorliczy-na) 29,69, oszczep — Stepien (Zó-rawica) 23,19, kula — Mirkiewicz 8,90.

Sztafeta 4 x 100 m. — Zórawic 1,03,1.

W turnieju piłki nożnej brało u-dział 7 drużyn. W finale LZS Brze-źnica pokonał LZS Siepietniczan-ki 2:1 (1:0). W finale koszykówki m-kiej LZS Rogóżno pokonał LZS Brzeźnicę 19:15. W siatkówce mę-kiej LZS Białowianka wygrała 4:0.

W turnieju piłki nożnej brało u-dział 7 drużyn. W finale LZS Brze-źnica pokonał LZS Siepietniczan-ki 2:1 (1:0). W finale koszykówki m-kiej LZS Rogóżno pokonał LZS Brzeźnicę 19:15. W siatkówce mę-kiej LZS Białowianka wygrała 4:0.

Pływackiej, że w czwartek, dn. 9 czerwca, bezpośrednio po tre-ningu, o godz. 19-tej odbędzie się w sekretariacie klubu przy ul. Traugutta 18 zebranie człon-ków sekcji oraz przedstawicieli grup pływackich z kół sporto-wych przy Gimnazjach Przemysłu Gumowego i Papierniczego.

Na porządku obrad sprawy współpracy z kołami sportowy-mi w zakresie pływania, kur-sów i obozów letnich, mi-strzostw letnich okręgu i inne.

Obecność wszystkich człon-ków obowiązkowa.

Garbarnia będzie miała łatwe za-danie w meczu z Ostrovią, mimo że odbywać się on będzie w Os-trowiu.

Lublinianka winna zremisować z Radomiakiem.

Ognisko utraci prawdopodobnie dalsze punkty w spotkaniu z Gwar-dią szczecińską.

O mistrzostwo grupy północne odbędą się następujące mecze:

Beldon — Chelmek.

Polonia Św. — Gwardia.

Skra — Tarnovia.

Górnik (dawniej Rymer) — Po-lonia (Przemyśl).

Naprzód — Paławag.

Finale z LZS Zórawicą 2:0 (15:1 15:12).

Turniej siatkówki żeńskiej wy-grał LZS Gorliczyzna zwyciężając w finale LZS Zórawica 2:0 (15:5 14:6).

Po zawodach odbyło się uroczys-tie rozdanie nagród w postaci sprę-tu sportowego i pamiątkowych dy-plomów. Nagrodę dyrektora GUKF — bibliotekę sportową, dla najlep-szej drużyny piłkarskiej, zdobył zespół LZS Brzeźnica.

Zawody ligowe w Szczypiorniku

W najbliższą niedzielę 12 czer-wca rb., na boisku LKS — Włók-niarz przy Al. Unii 2, o godzinie 11-ej odbędzie się mecz o mis-trzostwo Ligi Szczypiornika mi-dzy drużyną „Kolejarz” (Opole), a zespołem gospodarzy. Zawody te zapowiadają się niezwykle inter-esujące ze względu na fakt, że zwy-ciejsza tego meczu najprawdopodob-niej zakwalifikuje się do rozgrywek finałowych.

Obie drużyny reprezentują wy-równany poziom, a poprzedni mecz zakończył się nieznacznym zwycię-stwem „Kolejarza” w stosunku 8:6.

Ze względu na teren w tym spot-kanii większe szanse gotowi jes-teśmy przyznać gospodarzom, któ-ry po odmłodzeniu drużyny przed stawiają się b. groźnie, szczegól-nie w linii ataku.

U w a g a!

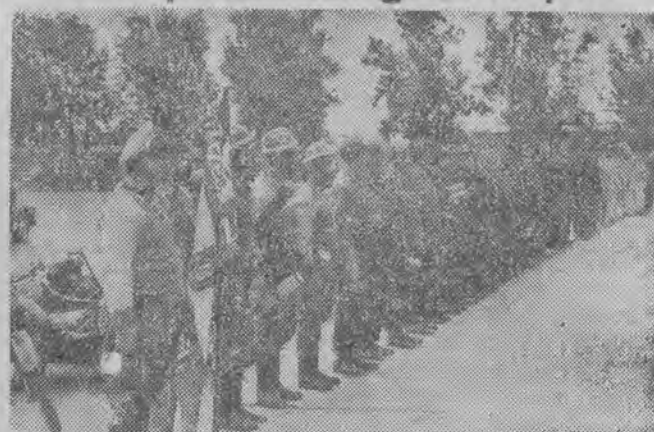
Sędziowie piłki nożnej

Dzisiaj o godzinie 19 w lokalu OTPN-u odbędzie się plenarne ze-branie członków łódzkiego Kole-gium Sędziów Piłki Nożnej, na któ-rym będą omawiane sprawy bie-żące.

Lekkoatletyki CSR przed meczem z Polską

PRAGA (obsł. wł.) Przygotowa-jąc się do międzypaństwowego meczu lekkoatletycznego z Polską (czerwiec br.) lekkoatletyki czecho-słowackie rozegrały w Pradze za wody eliminacyjne, na których u-zyskano następujące wyniki: 60 m. — Sienierova 7,8; 100 m. — Sienierova 12,5; 200 m. — Trčková 27,1; 800 m. — Trčková 2:33,2 skok w dal — Pieskova 5,22 m. skok wzwyż — Modráhova 1,45 m. dysk — Jungrova 35,60 m; oszczep — Burianova 34,12 m; kula — Komarkova 12,72 m.

Z imprez Kongresowych

Sztafeta motocyklistów przed gmachem Politechniki Warszawskiej

Ze sportu radzieckiego

MOSKWA (obsł. wł.) Ponad 400 drużyn bierze udział w mistrzost-wach piłkarskich Moskwy. Wiek-szość drużyn stanowią zespoły fa-bryczne i szkolne. W przyszłym tygodniu rozpoczyna się rozgrywki o puchar Moskwy, w których weź-mie udział około 600 drużyn.

W Moskwie odbyło się oficjalne otwarcie sezonu kolarskiego. Wy-s-cig na torze na dystansie 1000 m. wygrał Ippolitow (WWS), a bieg dla kobiet na tym samym dystan-sie wygrała Rutkowskaja (Dyna-mo).

Wyścig parali na 4 km. wygra-li Łogunow i Ippolitow (WWS) w

czasie 5:29:1. Wyścig parali ko-bieł na 2 km. wygrały Rutkowska-ja i Rubio (Dynamo) w czasie 3:07.

Wyścig za prowadzeniem moto-rów na dystansie 25 km. wygrał Ta-rackow (Dynamo).

Dział oficjalny ŁOZB

Komunikat W-lu Sportowego Nr 40

1. Wyznacza się finały Indywidualnych mistrzostw juniorów na dzień 14. VI br. o godz. 18-ej na boi-sku WZK Bawelna przy ul. Ogro-dowej 28-a:

w wadze muszej Kargler LKS Włóknarz — Gelling LKS Włók-niarz.

w wadze koguciej — Stankow-ski LKS — Włóknarz — Olczyk LKS — Włóknarz.

2. Delegatem na propagandowe zawody w dniu 11 bm. na boisku KS Bawelna pomiędzy WZKS Ba-welna — WZKS Widzew sędzią ob. Kuczkowski.

3. Najbliższe zebranie Wydziału Sportowego ŁOZB odbędzie się dnia 14. VI br. o godz. 19-ej. Obec-ność członków obowiązkowa.

Sekretarz Przewodniczący WS (—) J. Szułewski (—) M. Tyl

GŁOS
organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Redaguje: Kolegium Redakcyjne.
Wydawca: RSW „Prasa”.
Adres Redakcji: Łódź, Piotrkowska 66, III p.
Druk: Zakłady Graficzne R. S. W. „Prasa” Łódź, ul. Żwirki 17, tel. 206-42.

Telefony: 216-14
Zastępca red. nac. 216-06
Sekretarz odpowiad. 218-23
Sekretariat ogólny 223-25
Dział partyjny 223-29; 254-25 wewn. 10

Dział korespondentów robotniczych i chlop-skich oraz redaktorów gazet ścienowych 219-42
Dział młodzi 218-11
Dział miejski i sport 254-21 wewn. 8 i 11

Dział ekonomiczny 223-29
Dział rolny: wewn. 9 — 254-21
Redakcja nocna: 172-31; 156-81
Kolportaż: Łódź, Piotrkowska 70, tel. 223-22

Administracja: 260-42
Dział ogłoszeń 111-50
Łódź, Piotrkowska 66, tel. 111-50

D.02070

Teodor Dreiser

146

Tragedia Amerykańska

W protestanckich tedy kościołach Griffithsowa nie nie wskórała, a mając niechęć do katolików, nie chciała nawet myśleć o nich. Łaski Chrystusowe, interpretowane przez władców kluczy S-go Piotra, były nie dla tych, którzy nie chcieli uznać autorytetu Zastępcy Chrystusa.

Po daremnych kołatań tu i ówdzie Griffithsowa z nie-małą przykrością udała się do zarządzającego największym kinem w Utica. Było to w jej pojęciu niemałym grzechem skierowanie się do takiej instytucji. Otrzymała od niego sa-lę na przemówienie, którym nadała tytuł: „Głos matki w obro-nie syna”. Wstęp był po dwadzieścia pięć centów od osoby. Pierwszego dnia zebrała dwieście dolarów. Jakkolwiek suma ta była znikoma, jednak czuła się pokrzepiona na duchu i była pewna, że w niedługim czasie zbierze potrzebną sumę na apelację. Zajmie to trochę czasu, ale z pewnością ją be-dzie miała.

Niestety, z tak małej sumy musiała wydać część na oso-biste wydatki, a część posłać mężowi, który po tym wstrzą-sającym wypadku w rodzinie ciężko zaniemógł. Julia i Frank piszyli ciagle lśty pełne niepokoju, że ojciec może już nie wyzdrowieje. Pomoc więc była konieczna. Griffithsowa mu-

siała bardzo ograniczyć się w swych osobistych wydatkach. Było dla niej okropne, że z pieniędzy, przeznaczonych dla Clyda, wypadło opłacić inne potrzeby, a jednak koniecznie trzeba było podtrzymywać swe siły, by móc owocnie praco-wać. Nie mogła również opuścić męża.

Z dnia na dzień zmniejszała się frekwencja jej słucha-czów, jednak po opłaceniu swoich potrzeb odłożyła na sprawę tysiąc sto dolarów. Nadomiar złego otrzymała któregoś dnia telegram od dzieci, że jeśli chce męża jeszcze ujrzeć przy życiu, powinna natychmiast przyjechać. Był tak słaby, że li-zczono się z prawdopodobną katastrofą.

Nie wiedząc, co czynić, zwróciła się Griffithsowa po radę do Belknapa i Jephsona. Obrońcy, otrzymawszy od niej ty-siąc sto dolarów, w nagłym przypływie uczuć humanitar-nych poradzili jej, aby wróciła już do domu. Ostatecznie Clyde tak źle nie czuje się teraz, mając przed sobą rok, a co najmniej dziesięć miesięcy do nowej sprawy, a zanim de-czyzja zapadnie, należy doliczyć jeszcze rok jeden.

Niech się teraz nie martwi — dodał, widząc ją tak wy-czerpaną i przygnębioną, oni już sami sprawy przypilnują.

Uspokojona nieco poszła jeszcze dwa razy do Clyda, któ-rego zapewniła, że wróci jak najprędzej, gdy tylko ojciec będzie zdrowszy. Jedzie tylko po to, żeby zobaczyć, co się w domu dzieje.

Clyde, pozostawiony samemu sobie, mógł tylko wczu-wać się w swoje i cudze cierpienia, rozmyślając, czynić po-równania. Miał dokola siebie piekło, nad którym Dante

mógłby niezawodnie napisać: Lasciate ogni spe-ranza. Było to miejsce udręki, powolne konanie się psy-chicznych, jawna przemoc i poniżenie człowieczeństwa. Od-ważni czy tchórzliwi, zuchwalcy czy zdeterminowani (znaj-dowali się tu i tacy) mogli tylko bezustannie, ciągle, bez prze-rwy, walczyć o życie. Dzięki tej formie życia więziennego Clyde musiał brać udział moralny w ich życiu i musiał się z nimi spotykać. By-ło ich dwudziestu. Dwadzieścia różnych charakterów, tem-peramentów, narodowości, a każdy z tych ludzi podobnie jak Clyde cierpiał za swe namietności, żądze, złe instynkty lub fatalny zbieg okoliczności. Każdy był zbrodniarzem, po-zbawionym wolności, by móc rozmyślać o swym czynie i cze-kać... Na co?

Dobrze wiedzieli na co... Clyde również. Ciągłe wybuchy wściekłości, tułste, plugawe koncepty, brudne anegdoty, rozpustne śmiechy. A w późnych godzi-nach nocy — westchnienia i jęki, jak gdyby po szalonym dniu umysł i ciało instynktownie pożądało wytchnienia, snu choć na kilka godzin.

Bez względu na pogodę każdego dnia wyprowadzano więźniów na dziedziniec, gdzie mogli przechadzać się, bie-gać lub gimnastykować się, a zawsze pod czujnym okiem do-zorców z obawy przed buntiem.

Na drugi dzień Clyde również tam się znalazł. Z po-czątku nie chciał brać udziału w ćwiczeniach, którymi wszy-scy chętnie się zajmowali.

(C. d. n.)